

Národní knihovna
České republiky
National Library
of the Czech Republic

TISKOVÁ ZPRÁVA

10. 12. 2008

Více najdete na www.nkp.cz a www.klementinum.cz <Pro novináře>

Vzácné knihy z kláštera františkánů v Chebu zakoupila Národní knihovna ČR

František Radkovský, biskup plzeňský a Pavel Hazuka, generální ředitel Národní knihovny ČR podepsali v pondělí smlouvu o **zakoupení fondu klášterní knihovny františkánů z Chebu**, který obsahuje zhruba **jedenáct tisíc svazků od počátku 15. století do čtyřicátých let 20. století**. Nejcennějším jádrem františkánské knihovny je asi **500 prvotisků vydaných do konce 15. století a zhruba stejný počet tisků z první poloviny 16. století**. Knihy, které byly dosud v majetku Biskupství plzeňského, tak významným způsobem rozšíří fondy uložené v Klementinu.

Finance v celkové částce **42 milionů korun** na tento nákup získala Národní knihovna od **Ministerstva kultury ČR**, které jí v závěru letošního roku rovněž poskytlo **11 303 000,- korun** na zakoupení **třetí části knihovního fondu z kláštera premonstrátů v Teplé**. V případě obou knihoven – františkánů z Chebu i premonstrátů z Teplé – jde o literární památky mimořádné hodnoty, které byly církvi vráceny v restitucích. Po ošetření a restaurování budou knihy nadále dostupné odborným zájemcům a Národní knihovna zároveň počítá s tím, že je představí široké veřejnosti na některé z připravovaných výstav v Galerii Klementinum.

Komunita františkánů působila v chebském klášteře od roku 1465 až do roku 1950, kdy komunistický režim tvrdě zasáhl proti církvím neblaze proslulou akcí K. Po restitucích církevního majetku v devadesátých letech minulého století se řád františkánů vzdal chebského kláštera ve prospěch plzeňské diecéze. Převážná část klášterního mobiliáře včetně uměleckých předmětů je sice nezvěstná, ale knihovna unikla zkáze a před časem byla umístěna do pronajatých depozitářů v muzejním a knihovním křídle premonstrátského kláštera v Teplé. Chebská knihovna je pozoruhodná mj. tím, že se v ní dochovalo mnoho knih ve vazbách původních,

případně ve vazbách s minimálními novodobými úpravami. Ty byly povětšinou jako tzv. „**libri catenati**“ původně připevněny pomocí řetězů k pultové klášterní knihovně. (Samotný řetěz byl sice u většiny z nich odstraněn, stopy po jeho upevnění jsou však dobře patrné. Dochované řetězy jsou dlouhé kolem 25 cm a na konci jsou vybaveny velkým kruhovým okem, které sloužilo k navlečení na uzamykatelnou tyč.) Sbírký františkánské knihovny obsahují i řadu světových unikátů a o jejím významu svědčí mj. i fakt, že se zde v poslední době podařilo ve vazbách objevit dokonce **dva listy vytištěné Gutenbergem**. Pozoruhodné jsou rovněž soubory ostře antisemitských a antimodernistických titulů ze 2. poloviny 19. století či vzácná sudetika.

Fondy františkánské knihovny ovšem byly v minulých desetiletích uloženy v nevyhovujících podmínkách, a tak mnohé z knih poškodily vlhkost a plísně. Po převezení vzácných svazků do Prahy se proto nejprve restaurátoři Národní knihovny musí postarat o nápravu škod a knihy budou veřejnosti zpřístupněny až po nezbytném odborném ošetření nebo restaurování.

Historické fondy uložené v pražském Klementinu rovněž obohatí další soubor knih pocházející z **kláštera premonstrátů v Teplé**, jehož první dvě části Národní knihovna již zakoupila v letech 2006 a 2007. Tentokrát půjde o **více než 250 svazků rukopisů a více než 300 rukopisných zlomků**, za které knihovna zaplatila **11 303 000,- Kč**. Potřebné finance poskytlo - stejně jako na dva nákupy předcházející - Ministerstvo kultury ČR, jež tak na nákup celého souboru rukopisů, prvotisků a starých tisků z premonstrátského kláštera vyčlenilo v průběhu tří let přes 68 milionů korun.

hlavní partner NK ČR

partneři NK ČR

mediální partneři NK ČR

Národní knihovna České republiky, Klementinum 190, 110 00 Praha 1, tel./fax: +420 221 663 277

e-mail: public.ur@nkp.cz
www.nkp.cz • www.klementinum.cz